

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002559

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпишин Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Karpushyn

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 26-08-2025

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9922

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.29

Тема дисертації:

1. Оптимізація елементів органічної технології вирощування спельти в умовах Полісся
2. Optimization of elements of organic technology of spelta cultivation in Polissya

Реферат:

1. Мета: установлення особливостей формування врожайності та якості зерна сортів спельти озимої за органічного вирощування в умовах Полісся України. Дослідження спрямоване на встановлення тривалості міжфазних періодів за стадіями ВВСН залежно від біологічного потенціалу досліджуваних сортів спельти, удобрення і стимуляторів росту, виявлення впливу елементів технології вирощування на асиміляційну листову поверхню і формування показників індивідуальної продуктивності рослин спельти озимої, установлення урожайності і якості зерна спельти озимої залежно від біологічних особливостей сорту, основного удобрення і позакореневого внесення гумінових препаратів. Теоретичні результати: методологічною і теоретичною основою проведених досліджень є спеціальні і загальноприйняті методи і методики в агрономії – гіпотеза, індукція і дедукція, узагальнення, теорія; спеціальні агрономічні (польовий, вимірювальний і ваговий, фізіологічний, лабораторний, виробничий); статистичний (кореляційний, регресійний для визначення вірогідності експериментальних даних і залежностей між факторами). Практичні результати: Удосконалено елементи органічної технології вирощування спельти озимої в умовах

Полісся. Розроблені складові органічної технології вирощування спельти забезпечили одержання 4,96–5,44 т/га зерна за рахунок вибору кращого сорту (Attergauer Dinkel, Зоря України), внесення в основне удобрення рекомендованого для органічного виробництва добрива Physio Natur PKS 47 Bio і позакореневого підживлення рослин гуміновими препаратами (Гуміфілд ВР-18 + Гумісол-плюс 01 зернові). Наукова новизна: полягає в науковому і теоретичному обґрунтуванні елементів органічної технології вирощування сортів спельти озимої, що мають адаптивні особливості і забезпечують найбільшу реалізацію генетичного потенціалу з урахуванням ґрунтових і погодних умов Полісся. Уперше за міжнародною шкалою ВВСН встановлено особливості росту і розвитку рослин спельти озимої залежно від досліджуваних сортів Зоря України і Аттергауер Дінкель, удобрення і стимуляторів росту. Виявлено вплив елементів органічної технології вирощування на формування площі листової поверхні, показників індивідуальної продуктивності рослин спельти озимої, досліджено урожайність і якість зерна спельти озимої залежно від біологічних особливостей сорту, основного удобрення і позакореневого внесення гумінових препаратів Гуміфілд ВР-18 і Гумісол-плюс 01 Зернові, проаналізовано економічну і енергетичну оцінку ефективності елементів органічної технології вирощування спельти озимої у зоні Полісся, удосконалено особливості мінерального живлення рослин спельти на дерново-підзолистих ґрунтах Полісся за внесення добрива Physio Natur PKS 47 Bio (13-15-19). Ступінь впровадження: Одержані результати досліджень було впроваджено за сівби спельти озимої в органічних агроформуваннях Житомирської області на площі 40 га (ТОВ «Агровест Груп» Звягельського району, ФГ «Домашня Курочка» Звягельського району, ТОВ «БІО ФАРМІНГ» Звягельського району). Згідно проведених спостережень та інтерпретації даного дослідження отримано 4,6 т/га зерна спельти озимої сорту Attergauer Dinkel, що на 0,9 т/га більше, ніж спельти озимої сорту Зоря України, врожайність якої становила 3,7 т/га. Внесення добрива Physio Natur PKS 47 Bio у нормі 100 кг/га в рядок сприяло отриманню 4,7 т/га зерна, що на 1,6 т/га більше, ніж без удобрення (3,1 т/га). Встановлено значну перевагу комбінованого використання мінерального добрива Physio Natur PKS 47 Bio (основне в рядок) і листового підживлення Гуміфілд ВР-18 + Гумісол-плюс 01 зернові. Урожайність становила 5,6 т/га і перевищила контроль (без добрив) на 1,4 т/га. Основні результати досліджень щодо удосконалення елементів органічної технології вирощування спельти озимої впроваджені в освітній процес при викладанні навчальних дисциплін «Рослинництво», «Інноваційні технології в рослинництві».

2. Objective: to establish the peculiarities of yield and grain quality formation of winter spelt varieties under organic cultivation in Polissya of Ukraine. The study is aimed at establishing the duration of interphase periods by stages of VVSN depending on the biological potential of the studied spelta varieties, fertilizers and growth stimulants, identifying the influence of elements of cultivation technology on the assimilative leaf surface and the formation of indicators of individual productivity of winter spelta plants, establishing the yield and quality of winter spelta grain depending on the biological characteristics of the variety, the main fertilizer and foliar application of humic preparations. Theoretical results: the methodological and theoretical basis of the research is special and generally accepted methods and techniques in agronomy – hypothesis, induction and deduction, generalization, theory; special agronomic (field, measuring and weighing, physiological, laboratory, production); statistical (correlation, regression to determine the reliability of experimental data and dependencies between factors). Practical results: The elements of organic technology of winter spelta cultivation in Polissya were improved. The developed components of the organic technology of spelta cultivation ensured the production of 4.96–5.44 t/ha of grain due to the selection of the best variety (Attergauer Dinkel, Zorya Ukraine), the introduction of Physio Natur PKS 47 Bio fertilizer recommended for organic production as the main fertilizer and foliar feeding of plants with humic preparations (Humifield BP-18 + Humisol-plus 01 grain). Scientific novelty: consists in the scientific and theoretical substantiation of the elements of organic technology for growing winter spelta varieties that have adaptive features and provide the greatest realization of genetic potential, taking into account the soil and weather conditions of Polissya. For the first time, according to the international BBSN scale, the peculiarities of growth and development of winter spelta plants were determined depending on the studied varieties Zorya Ukraine and Atterhauer Dinkel, fertilizers and growth stimulants. The influence of elements of organic cultivation technology on the formation of leaf surface area, indicators of individual productivity of winter spelta plants was

revealed, the yield and quality of winter spelta grain depending on the biological characteristics of the variety, the main fertilizer and foliar application of humic preparations Humifield BP-18 and Humisol-plus 01 Grain were studied, the economic and energy efficiency of elements of organic cultivation technology of winter spelta in the Polissya zone was analyzed, the peculiarities of mineral nutrition of spelta plants on sod-podzolic soils of Polissya were improved by applying the fertilizer Physio Natur PKS 47 Bio (13-15-19). Degree of implementation: The obtained results of the research were implemented during the sowing of winter spelta in organic agricultural formations of Zhytomyr region on an area of 40 hectares (LLC "Agrovest Group" of Zvyagel district, FG "Domashnya Kurochka" of Zvyagel district, LLC "BIO FARMING" of Zvyagel district). According to the observations and interpretation of this study, 4.6 t/ha of winter spelt grain of the Attergauer Dinkel variety was obtained, which is 0.9 t/ha more than winter spelt of the Zorya Ukrayiny variety, whose yield was 3.7 t/ha. The application of Physio Natur PKS 47 Bio fertilizer at a rate of 100 kg/ha in the row contributed to the production of 4.7 t/ha of grain, which is 1.6 t/ha more than without fertilizer (3.1 t/ha). A significant advantage of the combined use of the mineral fertilizer Physio Natur PKS 47 Bio (main in a row) and foliar fertilization Gumifield BP-18 + Gumisol-plus 01 grain was established. The yield was 5.6 t/ha and exceeded the control (without fertilizers) by 1.4 t/ha. The main results of research on improving the elements of organic technology for growing winter spelta have been implemented in the educational process in teaching the disciplines "Plant Growing" and "Innovative Technologies in Plant Growing".

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U000524

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Карпишин О.В., Мойсієнко В.В. Листкова діагностика для оптимізації живлення рослин спельти озимої в умовах Полісся. Український журнал природничих наук. 2025. № 11. С. 143–151. DOI <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.11.2025.15>
- Карпишин О.В., Мойсієнко В.В. Ріст і розвиток рослин спельти озимої залежно від елементів органічної технології вирощування. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2025. Вип. 77 (1). С. 77–90. DOI: [https://doi.org/10.32636/01308521.2025-\(77\)-1-7](https://doi.org/10.32636/01308521.2025-(77)-1-7)
- Карпишин О.В., Мойсієнко В.В. Урожайність і якість зерна спельти озимої за органічного вирощування в умовах Полісся. Землеробство та рослинництво: теорія і практика. 2025. Випуск 1 (15). С. 72–81. DOI: <https://doi.org/10.54651/agri.2025.01.09>
- Мойсієнко В.В., Карпишин О.В. Оптимізація елементів органічної технології вирощування спельти в умовах Полісся. Вісник аграрної науки. 2025. 103 № 3. С. 35–44. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202503-04>
- Карпишин О. В., Мойсієнко В. В. Урожайність спельти за використання гумінових препаратів в умовах Полісся. Інноваційні технології у рослинництві: проблеми та їх вирішення : зб. праць учасників III Міжнар. наук.-практ. конференції, присвяч. 100-річчю агрономічного факультету Поліського нац. ун-ту. (2–3 червня 2022 р.). Житомир : Поліський національний університет. С. 80–85.
- Карпишин О. В., Мойсієнко В. В. Продуктивність пшениці спельти за позакореневого підживлення гуміновими препаратами. Корми і кормовий білок : матеріали XIV Міжнар. наук. конференції (12 жовтня 2022 р.) / Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН. Вінниця, 2022. С. 80–83.
- Карпишин О. В. Структурний аналіз рослин сортів спельти озимої за органічної технології вирощування. Інноваційні технології в рослинництві і землеробстві : матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції (03–04 квітня 2025 р.). Житомир : Поліський національний університет. С. 151–155.

- Карпишин О. В., Мойсієнко В. В. Економічна оцінка спельти озимої за органічного вирощування на Поліссі. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. праць учасників XII Міжнар. наук.-практ. конференції (15–16 травня 2025 року). Житомир : Поліський національний університет, 2025. С. 88–91.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000524, 0122U000242

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мойсієнко Віра Василівна
2. Vira V. Moisiienko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8880-9864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпук Леся Михайлівна
2. Lesya M. Karpuk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2303-7899

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корхова Маргарита Михайлівна

2. Margarita M. Korkhova

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6713-5098

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любич Віталій Володимирович

2. Vitalii V. Liubych

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4100-9063

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимошук Тетяна Миколаївна

2. Tetyana M. Tymoshchuk

Кваліфікація: кандидат с.-г. наук, доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8980-7334

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дідора Віктор Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дідора Віктор Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Куровська Наталія Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна